

MTTLARDA BOLALARNI IJODKORLIKKA O'RGATISHNING PEDAGOGIK AHAMIYATI

Xolboyeva Shohista Abdug'ofurovna
32-DMTT tarbiyachisi.

Annotatsiya: Ushbu maqolada maktabgacha ta'lim tashkilotlarida bolalarni ijodkorlikka o'rgatishning nazariy va amaliy asoslari yoritilgan. Bolalarda ijodiy fikrlashni rivojlantirish, ularning qobiliyat va iste'dodlarini yuzaga chiqarishda zamonaviy pedagogik texnologiyalar hamda innovatsion metodlarning ahamiyati tahlil qilingan. Tadqiqot natijalari bolalarni ijodkorlikka yo'naltirish ularning mustaqil fikrlashi, tasavvuri va intellektual salohiyatini rivojlantirishga xizmat qilishini ko'rsatdi.

Kalit so'zlar: ijodkorlik, maktabgacha ta'lim, ijodiy fikrlash, qobiliyat, tarbiyachi, innovatsion metodlar, tasviriy faoliyat, mustaqil fikrlash.

KIRISH

Bugungi kunda ta'lim tizimining asosiy vazifalaridan biri ijodkor, mustaqil fikrlaydigan va zamonaviy bilimlarga ega bo'lgan shaxsni tarbiyalashdan iborat. Ushbu jarayon maktabgacha ta'lim bosqichidan boshlanadi. Chunki bolaning shaxs sifatida shakllanishi, qiziqishlari va qobiliyatlari aynan shu davrda rivojlanadi. Maktabgacha yoshdagi bolalar o'zlarining qiziquvchanligi, tasavvurining kengligi va yangilikka intilishi bilan ajralib turadilar. Shu sababli ularda ijodkorlikni rivojlantirish uchun qulay pedagogik muhit yaratish muhim hisoblanadi. Ijodkorlik bolaning yangi g'oyalarni ilgari surishi, muammolarni mustaqil hal qilishi va o'z imkoniyatlarini namoyon etishiga yordam beradi.

Mazkur tadqiqotning maqsadi maktabgacha ta'lim tashkilotlarida bolalarni ijodkorlikka o'rgatishning samarali usullarini o'rganish va amaliy tavsiyalar ishlab chiqishdan iborat.

ADABIYOTLAR TAHLILI

Pedagogika va psixologiya sohasidagi ilmiy tadqiqotlarda ijodkorlik shaxsning muhim sifatlaridan biri sifatida e'tirof etiladi. Olimlarning fikricha, bolalarda ijodkorlikni rivojlantirish uchun ularga erkin fikrlash, mustaqil qaror qabul qilish va o'z g'oyalarni ifodalash imkoniyatlarini yaratish zarur.

Maktabgacha ta'lim bo'yicha ishlab chiqilgan "Ilk qadam" davlat o'quv dasturida ham bolalarning ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirishga alohida e'tibor qaratilgan. Dasturda tasviriy faoliyat, konstruktorlik ishlari, badiiy ijod va rolli o'yinlar orqali bolalarda ijodiy fikrlashni shakllantirish nazarda tutilgan.

Ilmiy manbalar tahlili shuni ko'rsatadiki, bolalarning ijodkorligini rivojlantirishda tarbiyachi faoliyatining to'g'ri tashkil etilishi muhim omil hisoblanadi.

METODOLOGIYA

Tadqiqot jarayonida kuzatish, suhbat, pedagogik tajriba va tahlil metodlaridan foydalanildi. Maktabgacha yoshdagi bolalar bilan turli ijodiy mashg'ulotlar tashkil etilib, ularning faolligi va qiziqishi o'rganildi.

Bolalarni ijodkorlikka o'rgatishda quyidagi metodlardan foydalanildi:

- Tasviriy san'at mashg'ulotlari;
- Rangli qog'oz va tabiiy materiallar bilan ishlash;
- Konstruktorlik va modellashtirish ishlari;
- Rolli va sahnalashtirilgan o'yinlar;
- Ertak to'qish va hikoya tuzish;
- Musiqa va raqs mashg'ulotlari;
- Muammoli vaziyatlar yaratish va ularni hal etishga yo'naltirish.

NATIJALAR

Tadqiqot natijalari bolalarning ijodiy faoliyatga qiziqishi muntazam mashg'ulotlar orqali sezilarli darajada oshganligini ko'rsatdi. Tasviriy faoliyat va konstruktorlik mashg'ulotlari davomida bolalar yangi g'oyalarni ilgari surishga, mustaqil qaror qabul qilishga va o'z tasavvurlarini erkin ifodalashga harakat qildilar. Rolli o'yinlar va ertaklar asosida olib borilgan mashg'ulotlar bolalarning tasavvuri, nutqi va muloqot ko'nikmalarini rivojlantirdi. Musiqa va badiiy faoliyat esa ularning estetik didini shakllantirishga xizmat qildi.

MUHOKAMA

Olingan natijalar shuni ko'rsatadiki, ijodkorlikni rivojlantirish bolalarning intellektual, ma'naviy va ijtimoiy rivojlanishiga ijobiy ta'sir ko'rsatadi. Ijodiy faoliyatga jalb qilingan bolalar o'z fikrlarini erkin bayon etadilar, muammolarga yangicha yondashadilar va tashabbus korlik ko'rsatadilar.

Shuningdek, tarbiyachining qo'llab-quvvatlashi va rag'batlantirishi bolalarning ijodiy qobiliyatlarini yuzaga chiqarishda muhim ahamiyatga ega. Ota-onalar bilan hamkorlikda olib borilgan ishlar esa ushbu jarayon samaradorligini yanada oshiradi.

XULOSA

Xulosa qilib aytganda, maktabgacha ta'lim tashkilotlarida bolalarni ijodkorlikka o'rgatish ularning har tomonlama rivojlanishida muhim o'rin tutadi. Ijodiy faoliyat bolalarning mustaqil fikrlashi, tasavvuri, qobiliyati va iste'dodlarini rivojlantirishga xizmat qiladi.

Shu bois maktabgacha ta'lim tashkilotlarida ijodkorlikni rivojlantirishga qaratilgan mashg'ulotlarni zamonaviy pedagogik texnologiyalar asosida tashkil etish, bolalarning qiziqish va ehtiyojlarini inobatga olish maqsadga muvofiqdir.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati.

1. O‘zbekiston Respublikasi “Maktabgacha ta’lim va tarbiya to‘g‘risida”gi Qonuni.
2. “Ilk qadam” davlat o‘quv dasturi. Toshkent, 2022.
3. Hasanboyeva O. va boshqalar. Maktabgacha pedagogika. Toshkent.
4. Qodirova F.R. Maktabgacha ta’lim nazariyasi va metodikasi. Toshkent.
5. Yo‘ldoshev J.G‘. Pedagogik texnologiyalar asoslari. Toshkent.
6. Tolipov O‘., Usmonboyeva M. Pedagogik texnologiyalar. Toshkent.

